

تاریخچه

این رویکرد برای اولین بار در

دهه ۱۹۶۰ در آموزش پزشکی **دانشگاه مک‌مستر** ابرا

شد. مبنای معرفی این روش نارضایتی از **آموزش سنتی**

مبتنی بر سفرانی بود. دانشجویان پزشکی **پلوتنگی** استفاده

از **علوم پایه در مراقبت‌های بالینی** را فراترگرفته بودند.

برین ترتیب **یادگیری**

مسئله محور در پزشکی آغاز

شد.

یادگیری مسئله محور

توسعه هر جامعه در گروه نیروی انسانی متفحص و

دانش‌محور آن جامعه است و هدف اصلی دانشگاه‌ها که

نقطه تولید و اشاعه دانش به‌مساب می‌آید پرورش افرادی

با تفکر فلاق و منتقد است. فعالیت آموزشی، پژوهشی و

دانشجویی دانشگاه‌ها به‌عنوان نیروی محرکه

هر جامعه و عامل پیشرفت و توانمندی در عرصه رقابت‌های جهانی به‌شمار می‌روند که مهم‌ترین آن‌ها فعالیت‌های آموزشی است که ویژگی خاصی برای آن‌ها تعریف نشده و گاهی هم ایده‌های متضاد و متناقضی برای آن‌ها ارائه می‌گردد و در مواردی هم مولفه‌های موثر بر تدریس که جزئی از آموزش است را شناخت روشن تدریس، برقراری رابطه تعاملی با دانشجو، چو مناسب مدیریت کلاس و محور قرار دادن رشد دانشجو می‌دانند.

فعالیت‌های آموزشی باید منجر به یادگیری به مفهوم تغییر در رفتار و یا به‌عبارتی منجر رفتار قابل مشاهده‌گردد و فرد یادگیرنده باید کاری انجام دهد که قبل از یادگیری قادر به انجام آن نبوده‌است و این تغییرات به‌صورت تدریجی و نسبتاً پایدار در رفتار او به‌وجود آمده‌باشد.

یادگیری به‌عوامل متعدد مانند استعداد، آمادگی ذهنی و انگیزه افراد بستگی دارد. در گذشته اساساً به‌صورت سفرانی یا استادمحوری بوده ولی امروزه علاوه‌بر آن از روش‌هایی مانند بحث گروهی، تلفیقی و ... هم استفاده می‌شود. بررسی‌ها نشان داده‌اند که مطالعات به شیوه بحث گروهی عمیق‌تر و موثرتر است. این موضوع در آموزش علوم پزشکی از اهمیت بیشتری برخوردار است زیرا ماموریت اصلی آن‌ها تربیت افراد توانمند و شایسته‌ای است که دانش، نگارش و مهارت‌های لازم را جهت حفظ و ارتقای سلامت آمار جامعه داشته‌باشند. یادگیری به‌وسیله گروه‌های کوچک

به فراگیران شانس ارزیابی، امکان دستیابی به استدلال، یادگیری فعال و عمیق، انتقال مهارت‌ها، ایجاز و پرورش تفکر تقارانه را می‌دهد و موجب ایجاز رابطه مطلوب در بین افراد گروه می‌گردد.

یکی از مهم‌ترین روش‌های آموزش فعال آموزش براساس حل مسئله است. در روش PBL هدف ارتباط تئوری با عمل به‌منظور تسهیل در کاربردهای بالینی است. فراگیران یاد می‌گیرند که به‌صورت گروهی با هم کارکنند و زمانی که مسئله‌ای وجود دارد، تصمیم‌گیری مشترکی برای حل آن مسئله داشته‌باشند. در نتیجه به‌عنوان یک روش تعاملی باعث تسریع کارگروهی و گسترش مهارت‌های ارتباطی

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی
ایران

دانشکده علوم توانبخشی

دفتر توسعه آموزش EDO

یادگیری مسئله محور

(Problem Based

تهیه کننده:

دکتر سیده زهرا انباردانی

مدیر دفتر توسعه آموزش

مرجان شهبازی

دانشجوی دکتری تخصصی کاردرمانی

مراحل یادگیری مسئله محور

نقاط قوت

نیاز محور، داشتن نقش فعال دانشجو در فرآیند آموزش، توسعه مهارت‌های ارتباطی و همکاری تیمی، آماده‌کردن برای کار و زندگی

نقاط ضعف

- محدودیت زمان
- افزایش تعداد مدرسین برای هر درس جهت برگزاری
- چالش‌ها به صورت همزمان با موضوعات مختلف که فرد در هر کدام مهارت داشته باشد.
- مقاومت از جانب اساتید برای تغییر شیوه خود (استادموری زیرا آن‌را نشانه تسلط خود بر موضوع می‌دانند)

مسئله چیزی است که فراگیران در طول زندگی واقعی با آن مواجه هستند. به عنوان مثال در پزشکی منظور از مسئله همان **مشکلات بیمار** است.

مبانی نظری یادگیری مسئله محور

در یادگیری موقعیتی، کسب دانش در بستر کاربرد واقعی آن و به صورت فعالانه

یادگیری موقعیتی
(situated learning)

فراگرفته می‌شود.

یادگیری مسئله محور در کاردرمانی

استفاده از سناریوهای بالینی (بر مبنای فیلم،

مقالات، بیمار واقعی)